

Unisono

jaarverslag 2006

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Herziening ondersteuningsstructuur amateurkunst	3
Promotie, representatie en afstemming	3
• Algemeen	
• Platform LMO's	
• Expertmeetings	
• Communicatie, marketing en website	
Advies en informatie	4
• Internationaal	
• Vraagbaakfunctie	
• Muziekwijzer: opvolger van de Koorwijzer	
• Repertoire.nl	
• Tijdschriften en nieuwsbrieven	
• Excellentie in Apeldoorn	
• Korenorganisaties: zoektocht naar vernieuwing en nieuw BUMA-contract	
• Blaasmuziek	
Onderzoek	6
• Algemeen	
• Onderzoek popmuziek	
Ontwikkeling	7
• Algemeen	
• Slagwerk, Marching en Show	
• Twirl en Majorette	
• Vocal Pop and Jazz Days	
• Koorcoaching	
• Coaching presentatie	
• Repertoirecoaching koren	
• Kerkmuziek	
Educatie	11
• Raamleerplannen	
• Uitgezette middenkaderopleidingen	
Repertoire-activiteiten	13
• Onbekend maakt onbeminde...	
• Nieuw en Speelbaar	
• Repertoria	
• CD Guide for Wind & Brass	
• Muziekbeurzen en uitgeverijen	
Internationale representatie en samenwerking	14
Highlights	15
• Expertmeetings over de waarde van amateurmuziek	
• Europa Cantat 2009 in Utrecht	
• Making Your Band	
• Lifelong Learning	
• Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten	
• Windkracht 6	
• Compositiebeleid: krachtige impuls door motie Van Vroonhoven	
• Overzicht projecten uit amendement 110	
• Compam	
Personeel en organisatie	19
• Bestuur	
• Personeel	
• Adviesraad	
• Financieel	

Foto's afkomstig:
In the picture fotografie
Jan Willem Houweling

Inleiding

Dit is het laatste jaarverslag van stichting Unisono. Per 1 januari 2007 ging het landelijk steunpunt voor amateurmuziek samen met vier zusterinstellingen op in Kunstfactor, het nieuwe sectorinstituut voor amateurkunst.

De maanden daarvoor stonden voor een groot deel in het teken van de tweede fusie binnen enkele jaren.

Desondanks hebben we ook een aantal inhoudelijke beleidsdoelstellingen bereikt die we in 2006 voor ogen hadden: het aantrekken van publiek naar zo divers mogelijke repertoirebronnen; onderzoek en activiteiten op het gebied van de popmuziek; samenwerking met hogescholen op het terrein van de kaderscholing; een forse impuls voor internationale samenwerking, om er slechts enkele te noemen. In dit verslag gaan we in op de reorganisatie van de ondersteuningsstructuur amateurkunst en op de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van promotie, advies en informatie, onderzoek, ontwikkeling, educatie en internationaal in 2006, en op een aantal hoogtepunten uit het verslagjaar.

Enkele bijzondere woorden van dank, tot slot. Allereerst aan al het personeel van Unisono, dat geëngageerd, kritisch maar met een positieve instelling heeft deelgenomen aan het proces van deze fusie – voor velen de tweede in korte tijd. Ondanks de zorgen die zo'n proces baart, heeft het personeel veel goed werk verzet. Daar horen ook mijn collega's uit het managementteam bij, voor wie het fusieproces een extra belasting heeft gevormd. Daarnaast wil ik graag de bestuursleden danken die ons de afgelopen twee jaren hebben (be)geleid.

Jeroen Schrijner, *directeur*

Herziening ondersteuningsstructuur amateurkunst

Een van de centrale factoren voor de beleidsfase 2006 – 2008 was de herziening van de infrastructuur voor de ondersteuning in de amateurkunsten. De fusie met de zuster-instellingen in het Platform Amateurkunst¹ was daarbij het belangrijkste agendapunt. Deze moest een betere zichtbaarheid in politiek en media opleveren en bovendien meer inhoudelijke overeenstemming tussen de discipline-instellingen. De doelgroepen, zoals het bestuurlijk en artistiek kader, maar ook de provinciale steunpunten, moesten er voordelen van ondervinden. De nieuwe fusie kwam twee jaar na de vorige, waarin Unisono tot stand was gekomen. Desondanks stond Unisono er zeer positief tegenover, vooral vanwege de te verwachten schaalvoordelen en de wenselijkheid van een eenduidig beleid op landelijk niveau.

Vanaf het principeakkoord in december 2005 kwam het fusieproces in een stroomversnelling. Daarbij werden besturen, directies en personeel vakkundig bijgestaan door procesbegeleider drs. Dick van der Meer. De vervroegde verkiezingen gaven een krachtige impuls aan het proces: dit was een kans om te kiezen voor of tegen een duidelijke gezamenlijke profilering. Met het manifest *Kunst, goed om te doen* plaatste het PAK zich succesvol in het politieke veld.

Unisono is tevreden dat het proces in betrekkelijk korte tijd tot een goed einde is gebracht. De meerwaarde moet nog groeien: heldere profilering van amateurkunsten,

verbreding van de oriëntatie van de landelijke instellingen, een proactief gezamenlijk cultuurbeleid, inhoudelijker omgang met landelijke en provinciale partners. Alleen al de schaalomvang van de nieuwe organisatie brengt een verbeterde uitgangssituatie met zich mee.

De geplande samenwerking met *stichting Swing* is in de fusie uiteindelijk ondergegaan, aangezien Swing uiteindelijk als eerstelijnsinstelling is gekenmerkt. Unisono heeft haar activiteiten op het gebied van pop, jongerencultuur, multicultuur en repertoire aanmerkelijk uitgebreid (zie verderop in dit jaarverslag).

Promotie, representatie en afstemming

Algemeen

Directe contacten met leden van de Tweede Kamer (o.a. een werkbezoek), het reeds genoemde PAK-manifest, regelmatige contacten met het ministerie van OCW en publiciteit rondom de expertmeetings² en andere projecten bezorgden Unisono en de collega-instellingen meer publiciteit dan ooit tevoren. Amateurkunstissues werden daardoor voor sommigen voor het eerst tastbaar. Het feit dat er Kamervragen over amateurkunst werden gesteld en dat niet alleen de bezuinigingen op amateurkunst en kunsteducatie, maar ook de maatschappelijke kansen van het onderwerp in de pers kwamen, is een succes voor de sector te noemen – en een van de meest tastbare successen van het fusieproces.

De afstemming van beleid en praktijk met partners in het land vond ook in 2006 plaats. Aan het eind van het jaar kwam ook een eerste ontmoeting tot stand tussen de leiding van het PAK en een delegatie van de nieuwe Raad van 12, de organisatie van provinciale instellingen voor kunst-educatie en amateurkunst.

De provinciale consultants amateursmuziek kwamen in 2006 twee maal bijeen bij Unisono. Daarnaast bestonden er talloze bilaterale contacten tussen de landelijke en provinciale consultants. De bijeenkomsten dienden ter afstemming over gezamenlijke activiteiten, landelijke pakketten en als intervisie- en informatie uitwisselingsbijeenkomsten voor de betrokkenen. Kadertrainingen, cursussen, inhoudelijke producten en ontwikkelingen worden mede zichtbaar en bereikbaar gemaakt door middel van de provinciale centra.

Ook in 2006 was Unisono trefpunt voor landelijke organisaties in de muziek. Naast het reguliere overleg met de LOAM-partners betrof dit het overleg met het Platform van Landelijke Muziekorganisaties en de VNK. In 2006 werden de contacten met Popunie.nl geïntensiveerd en werd een eerste samenwerkingsproject uitgevoerd. Daarnaast begeleidde Unisono de nieuwe organisatie voor Jeugdsymfonieorkesten, die Unisono als thuisbasis gebruiken.

Bijzonder was de samenwerking met het platform Cultuurscouts. Unisono ondersteunde dit beginnende netwerk organisatorisch en facilitair.

¹ Het PAK bestond in 2006 uit Stichting Beeldende Amateurkunst, stichting Landelijk Centrum Amateurdans, stichting Schrijven, Theaterwerk NL en stichting Unisono

² Zie ook "Highlights"

Platform LMO's

Door middel van algemene (bestuurlijke) commissies en technische (inhoudelijke) commissies werkt Unisono samen met doelgroeporganisaties.

Het driemaandelijks Platformoverleg LMO's/Unisono werd in 2006 vooral vormgegeven door middel van de zogenaamde brainstormgroep. Gewerkt is aan programatisch fundament voor de activiteiten van Unisono en de LMO's. Uitgangspunt is dat partners elkaar aanvullen en versterken.

De Commissie Opleidingen Unisono (bestaande uit vertegenwoordigers van de LMO's en consultants Unisono) vergaderde in 2006 drie keer (maart, juli, oktober).

Expertmeetings

Unisono heeft zich in 2005 en 2006 gemanifesteerd met landelijke expertmeetings: na amateurmuziek en primair onderwijs in 2005 volgden amateurmuziek en gemeenten en amateurmuziek en geld, met beide malen voorafgaand onderzoek, en ten slotte in januari 2007 de opstart van het platform musicerend leren. Hierin stond de thematiek van amateurmuziek en onderwijs weer centraal. Met deze expertmeetings markeerde Unisono haar enige formele lustrumjaar, maar ook haar positie als landelijk platform dat werkt aan centrale belangen en ontwikkelingen in het veld.

Communicatie, marketing en website

Communicatie en marketing stonden afgelopen jaar voor een groot deel in het teken van de fusie. Gewerkt werd aan een naam voor de nieuwe organisatie, aan een logo, een missie en aan een identiteit. Ook werd een begin gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl. Daarnaast werden diverse projecten ondersteund met promotie- en communicatieplannen. Een van de projecten was de Muziekwijzer. Mede dankzij de belangstelling voor de Muziekwijzer bij diverse nieuwe doelgroepen is deze uitgave binnen een half jaar uitverkocht.

Daarnaast ontwikkelde Unisono nieuwe corporate communicatiemiddelen zoals de corporate advertentie. Dit met het doel om een eenduidigere en daarmee betere profilering naar buiten toe te bewerkstelligen.

Vanzelfsprekend besteedde Unisono ook aandacht aan de interne communicatie. Dit gebeurde onder andere in een interne nieuwsbrief en informatiebijeenkomsten over de fusie.

De website van Unisono, www.amateurmuziek.nl, maakte in 2006 een aantal belangrijke ontwikkelingen door.

Voornaamste doel was de site nóg interactiever maken voor amateurmusici. Zo werden nieuwe rubrieken als de Vraagbaak, de Webwinkel en Repertoire.nl toegevoegd. Deze uitbreidingen leidden in december tot een record van 53.011 bezoekers. Ook het Google-advertentieprogramma AdSense werd gekoppeld aan Amateurmuziek.nl. Een eerste stap in het zelfstandig verwerven van inkomsten via de website.

Advies en informatie

Internationaal

Internationaal is Unisono een belangrijk aanspreekpunt voor de amateurmuziek en het instituut ontwikkelde haar beleid in deze gestaag verder. Doel is de uitwisseling van expertise en personen met relevante internationale netwerken. Op voordracht van Unisono presenteerde Mira Kho in april 2006 in het Zweedse Malmö projecten van Roots & Routes bij gelegenheid van de jaarvergadering van de Europese Muziekrad. Voor overige activiteiten: zie onderdeel Ontwikkeling.

Een van de kerntaken van een ondersteunende instelling als Unisono is de advies- en informatiefunctie. De specialisten van het landelijke instituut moeten mensen uit het veld verder kunnen helpen. Dat gebeurt persoonlijk en via de website.

Vraagbaakfunctie

Hans Heimans verwerkt ca. 400 vragen per jaar. Bijzonder veel vragen in 2006 betroffen de activiteiten van Musicopy. Standaardvragen en -antwoorden zijn te vinden in de desbetreffende rubriek op de website.

Muziekwijzer: opvolger van de Koorwijzer

Medewerkers Hilbrand Adema en Hans Noyens van Unisono produceerden in 2006 een nieuwe versie van de aloude Koorwijzer: de Muziekwijzer, met veel praktische informatie over de muziekwereld, toegespitst op de behoeften

van (amateur)bestuurders en dirigenten. Binnen een tijdsbestek van 6 maanden werden 1.000 exemplaren hiervan verkocht.

Repertoire.nl

Unisono wil met de repertoiretaak promotie en -ontwikkeling van repertoire onder amateurmusici ondersteunen. Een dynamisch (niet-statisch) repertoirecentrum dient daartoe ondersteuning te geven.

Voor de invulling van de repertoiretaak werkt Unisono, daar waar mogelijk, samen met gevestigde (amateur-) muziekorganisaties. Door gebruik te maken van de databestanden (vaak gekoppeld aan een collectie die al dan niet uitleenbaar is) van deze partnerorganisaties ontstaat een enorme informatiebron omtrent repertoire.

Het belang om als landelijk steunpunt de repertoiretaak samen met partners uit het veld te verwezenlijken ligt in de volgende punten: geen verdubbeling van werkzaamheden; inzetten en benutten van expertise van andere organisaties; en partnerorganisaties volledig respectvol inbedden in de landelijke infrastructuur.

Belangrijk ingrediënt van deze vorm van samenwerking is dat de eigen identiteit van elke organisatie volledig gerespecteerd wordt en onaangetast blijft. Een organisatie hoeft niet te conformeren aan technisch gecompliceerde trajecten of conversies te ondergaan.

Repertoire.nl fungeert als de wegwijzer naar repertoire.

Repertoire.nl zal vooral een virtueel product zijn. Voor een belangrijk deel raadpleegt het publiek deze dienst zelfstandig. De raadpleging leidt tot repertoire suggesties. Daarnaast biedt het virtuele product de mogelijkheid een persoonlijk repertoireconsult te krijgen. Dit kan via telefoon, e-mail of bezoek op afspraak plaatsvinden.

Netwerk

Vanaf maart 2006 is Unisono expertpartner in AI@din; de vraagbaak van de Openbare Bibliotheekwereld. Met de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) ging Unisono de overeenkomst aan om deze informatiedienst mede vorm te geven, vooral waar het het terrein van de amateurmuziek betreft.

Metasearch

In 2006 werd het overleg voortgezet met voormalige musica.nl-partners over herintensivering van de zoekmachine / portalwebsite. Resultaat van de besprekingen was dat de betreffende partijen de repertoire-informatiefunctie van Unisono als logische en wenselijke voortzetting zagen van de voormalige portalwebsite.

In november 2006 lanceerde Unisono de 'metasearch' repertoire.nl. Via deze plek kan het publiek rechtstreeks in één actie zoeken in de databases van Centrale Discotheek Rotterdam – de grootste uitleencollectie van geluidsdragers in Europa, Donemus, Gaudeamus, de Muziekbibliotheek

van de Omroep (MCO – een van de grootste bladmuziekcollecties van Europa) en in de collectie van Unisono.

Eigen collectie

In 2006 liet Unisono de nieuwe software ontwikkelen die de eigen collectie bladmuziek moest helpen ontsluiten. De investering in tijd en geld was aanzienlijk en leidde pas in maart 2007 tot resultaat – een resultaat dat zich echter letterlijk en figuurlijk kan laten zien! In de zomer 2006 is de keuze gemaakt voor de firma CrossmarX, die een volledig web-abled systeem aanbood dat qua gebruikte softwaretaal een open karakter kent. Bij de systeemkeuze is de flexibiliteit voor verdere uitbouw naar eventuele andere documentvormen in Kunstfactorverband als eis opgevoerd. In de nazomer ging de conversie van het oude catalogus-systeem naar deze nieuw te ontwikkelen omgeving van start. Ondertussen is het ontwerp van het nieuwe data-model gestart. De architectuur van de nieuwe software kent een geheel nieuwe visie op databeheer. Hierbij is respectvol ruimte gelaten voor de internationale afgestemde beschrijvingsregels voor bladmuziek en catalogusbouw. Het web-abled karakter betekent dat het systeem volledig via internet werkt, geen specifieke hardware of netwerkimplementatie behoeft en vanaf elke plek met internet benaderbaar is.

De oplevering vond begin 2007 plaats.

Bezoekers en repertoireverzoeken

In 2006 ontvingen we 76 bezoekers in het repertoirecentrum. Er werden 165 repertoireverzoeken in behandeling genomen en beantwoord. Dit is een verdriedubbeling van het aantal verzoeken in 2005, het jaar waarin het repertoirecentrum binnen Unisono startte.

Zonder noemenswaardige promotie (vanwege het opstartkarakter) blijkt het publiek toch het repertoire-informatieproduct van Unisono te vinden.

Overigens is vanaf november 2006 op de website van Unisono de Vraagbaak repertoire in de lucht.

Presentaties in 2006

31 januari	IAML-bijeenkomst: presentatie Unisono / Repertoire.nl
3 februari	DoNeK: presentatie Unisono / Repertoire.nl
9 maart	NVMB cursus pop: presentatie Unisono / Repertoire.nl
10 maart	EBBA / Europa Cantat: korte presentatie Repertoire.nl
22 april	presentatie MDO-cursus
11 juli	Presentatie repertoirecentrum bij Kurt Thomas Cursus; 100 dirigenten
8 december	Presentatie Unisono en Repertoire.nl bij cursus Muziek NVMB (25 personen)

Tijdschriften en nieuwsbrieven

Akkoord*magazine* en Zing*magazine*, de twee tijdschriften die Unisono in 2005 onderbracht bij uitgeverij De Inzet in Amsterdam, deden het redelijk. De oplages stegen geleidelijk. Inhoud en lay-out werden in beide gevallen aangepast. De constructie dat de hoofdredacteur in dienst is van De Inzet en dat de redacties bij Unisono bijeenkomen, voldoet goed. Hoofdredacteur Els Basemans van Akkoord vertrok halverwege het jaar naar Canada. Freelance publiciste Diet Scholten verving zowel haar als hoofdredacteur Martje Lamme van Zing, die wegens ziekte gedurende lange tijd afwezig was.

De organisatie verspreidde voorts een aantal nieuwsbrieven op specifieke terreinen, vooral bestemd voor het dirigerende of bestuurlijke kader. De externe nieuwsbrief kwam elk kwartaal uit en werd verspreid onder 600 relaties. Eind december werd de laatste verspreid. Vanaf 2007 geeft Unisono de externe nieuwsbrief in digitale vorm uit.

Excellentie in Apeldoorn

Jeroen Schrijner nam in 2006 deel aan een overleg in Apeldoorn, waar de gemeente en een aantal in de gemeente gevestigde muziekinitiatieven een centrum voor jong muzikalent willen ontwikkelen. Eind 2006 waren de plannen dusdanig gevorderd dat Bart van Rosmalen kon worden ingezet als adviseur voor de planontwikkeling. Het centrum kan ook voor de amateursector interessante mogelijkheden bieden voor ontwikkeling en experimenten.

Korenorganisaties: zoektocht naar vernieuwing en nieuw BUMA-contract

Het besluit van de Vereniging van Nederlandse Korenorganisaties om binnen twee jaar te komen tot een nieuwe structuur, heeft nog niet tot een definitieve opzet geleid. De werkgroep Vernieuwing heeft twee organisaties, KCZB en Unisono, gevraagd offerte uit te brengen voor zakelijke dienstverlening aan koren en korenorganisaties. Dit proces kan waarschijnlijk in 2007 worden afgesloten. Unisono coördineerde en begeleidde het traject naar een nieuw contract tussen korenorganisaties in de VNK en de BUMA over de afkoop van uitvoeringsrechten. Uiteindelijk werd in overeenstemming met de wensen van de aangesloten organisaties een nieuw akkoord bereikt over een contract vanaf 1 januari 2007 met een uniforme tariefstelling voor alle aangesloten organisaties en hun leden.

Blaasmuziek

Voor alle sectoren (HaFaBra, Slagwerk/Marching/Show, TwiMa) geldt dat veelvuldig wordt geïnformeerd via website en de vraagbaak op de website. Ook via e-mail en telefoon worden vele vragen beantwoord. Het e-mailverkeer neemt nog steeds toe en legt een grote tijdsclaim op alle

medewerkers: elke consulent besteedt meerdere uren per werkdag aan afhandeling van telefoon en vooral mailverkeer. Alle consulenten c.q. beleidsmedewerkers schrijven artikelen of laten die schrijven (ca. 8 stuks per jaar per consulent.) De sector TwiMa en Slagwerk/Marching/Show produceren ook nog nieuwsbrieven. Voor TwiMa is de oplage 350 stuks en voor SMS is de oplage 48 voor de nieuwsbrief Mars en 30 voor de nieuwsbrief Show.

Onderzoek

Algemeen

Een van de aandachtspunten van de PAK-werkgroep Onderzoek, waarin Hans Heimans participeerde, was de vergelijking van sportbeoefening met actieve kunstbeoefening. In nauwe samenspraak met Kunstconnectie werd het in sportonderzoek gespecialiseerde Pim Mulier Instituut (Den Bosch) opdracht gegeven sportbeoefenaars ook te bevragen omtrent hun culturele activiteiten. Dit leverde een groot aantal gegevens op over de actieve kunstbeoefenaars, ook over onderdelen die nog niet of nauwelijks bekend waren, zoals de hoeveelheid geld die men uitgeeft en het aantal vrijwilligers dat actief is.

Deze resultaten werden gebruikt voor het maken van een overzicht van kengetallen van de infrastructuur van de amateurkunstbeoefening.

In de loop van het verslagjaar waren er meerdere contacten met het Sociaal en Cultureel Planbureau over het uitdiepen van het Algemeen Voorzieningengebruik Onderzoek (AVO) met vragen over beoefening van amateurkunst. Het SCP legde een aanvraag voor deze verdieping voor aan het ministerie van OCW, dat zich bereid verklaarde om de bekostiging hiervan voor zijn rekening te nemen, ervan uitgaande dat een bevredigend detailplan zou worden gepresenteerd. Bij gebrek aan harde gegevens over beoefenaars van popmuziek ontwikkelde Unisono een plan om samen met de Zuid-Hollandse Popunie onderzoek te doen naar de amateurbeoefening van popmuziek. Zie nadere informatie elders in dit jaarverslag.

In de eerste helft van 2006 liet Unisono onderzoeken wat de omzet in geld is binnen de georganiseerde amateurmuziek. Op basis van dit onderzoek konden we globaal in kaart brengen hoeveel verenigingen, uitgesplitst naar genre, per jaar uitgeven en waaraan en wat hun belangrijkste inkomsten zijn. De resultaten van het onderzoek zijn gepresenteerd tijdens de in september gehouden expertmeeting amateurmuziek en geld.

Onderzoek popmuziek

Kennis over de beoefening van amateurpopmuziek is schaars in Nederland. Er is amper onderzoek naar verricht. Ook een instelling als het Nationaal popinstituut beschikt niet over harde gegevens. Om op dit terrein gericht beleid te kunnen ontwikkelen en activiteiten te kunnen ondersteunen is concrete kennis van het veld nodig.

In nauwe samenspraak met de Zuid-Hollandse Popunie is daartoe een onderzoek opgezet met twee doelen:

- een kader scheppen voor overheid- en instellingsbeleid en daarmee dit beleid legitimeren en bevorderen, en
- het verbeteren van de positie van de amateurpopmuziek in Nederland.

Het onderzoek brengt de amateurbeoefening van popmuziek in Nederland in kaart aan de hand van de volgende vragen:

- Hoeveel mensen maken popmuziek in Nederland?
- Welke mensen maken popmuziek (wat zijn hun achtergrondkenmerken)?
- Op wat voor manier maken ze popmuziek (hoe vaak, wat doen ze, met wie, voor wie, wat voor soort/genre)?
- Hebben of hadden ze les (waar, hoe vaak, hoe lang al)?
- Hoe beleven zij het maken van popmuziek (waarom maken ze het, wat beweegt hen, welke rol speelt het, hoe kwalificeren ze de eigen beoefening, wat willen ze bereiken)?
- Is het onderscheid in genres van belang (of onderscheidend) voor de beleving?
- Wat zijn in de ogen van de popmuzikanten wensen of knelpunten bij de beoefening?

De uitvoering van het onderzoek is in handen van Bureau &Concept. Voor het waarborgen van de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek is een begeleidingscommissie in het leven geroepen, bestaande uit:

prof.dr. Tom ter Bogt – popprofessor aan de Universiteit van Amsterdam en auteur van talloze wetenschappelijke publicaties,

drs. Rento Zoutman – bedrijfssocioloog en bedrijfskundige, voormalig onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, actief als beleids- en organisatie-adviseur,

drs. Lisia Pires - vrijetijdskundige met specifieke kennis op het gebied van jongerencultuur en culturele diversiteit,

Martin Scheijgrond – directeur Zuid-Hollandse Popunie,

drs. Hans Heimans – sociaal-wetenschapper, voorheen werkzaam bij het Sociologisch Instituut Leiden, onderzoeksmedewerker Kunstfactor/Unisono.

Als resultaat van de zoektocht naar een medewerker popmuziek (en multidisciplinair) is in 2007 Francine van Dam benoemd als medewerkster popmuziek en multidisciplinair. Hiermee is een doelgerichte stap gezet om popmuziek te betrekken bij het werk voor de amateurmuziek en de uitkomsten van het onderzoek op te pakken voor adequate ondersteuning van de betreffende sector.

Ontwikkeling

Algemeen

De fusie van de vijf instellingen tot één nieuwe organisatie vroeg tijd van Unisono personeel. Er waren diverse werkgroepen en personeelsbijeenkomsten die soms onder tijdsdruk het fusieproces mede vorm gaven. Dat het 'gewone' werk ondertussen doorging was een gegeven. De ontwikkeling en uitvoering van een twaalfal repertoireprojecten uit het Van Vroonhovenbudget leverde energie op en impulsen voor het werkveld. Vanuit het Van Vroonhovenbudget biedt Unisono ondersteuning aan het ontwerpen en bekend maken van nieuw en minder gangbaar repertoire. Een project dat ook in 2007 weer aandacht krijgt.

De vakopleidingen muziek werden voor Unisono in 2006 een steeds belangrijkere gesprekspartner. Deze lijn zal zich in de toekomst voortzetten. De toekomstige professionele dirigenten en docenten, werkzaam in de amateurmuziek, worden immers opgeleid aan de vakopleidingen. De vakinstellingen maken steeds vaker gebruik van de kennis en expertise van medewerkers van Unisono. Het blijkt dat er in het werkveld veel vraag is naar na- en bijscholing voor vakmusici. Vakopleidingen muziek raken hiervan weliswaar doordrongen maar zijn er vaak nog niet op ingesteld.

De samenwerking met de Kunstbende leidde er in 2006 toe dat vanaf 2007 de vroegere Muziekolympiade (componeerwedstrijd voor scholieren) geheel wordt opgenomen in de Kunstbende onder de naam Compoze. Unisono is verheugd over deze ontwikkeling. De dynamische Kunstbende manifestaties zijn een goede plek voor de inbreng van componerende scholieren.

Sinds enkele jaren is Unisono bezig instrumenten te ontwikkelen waarmee de kwaliteit van muziekbeoefening valt te meten. Dat meten is uiteraard geen doel op zich maar dient om vast te kunnen stellen op welke onderdelen verbeteringen mogelijk zijn. Ook kan het instrument worden gebruikt om groepen en ensembles met elkaar te vergelijken. Een simpele vorm van de kwaliteitsmatrix is

de zelfevaluatie, in eerste instantie ontwikkeld voor koren, maar ook goed te gebruiken bij andere vormen van georganiseerde muziekbeoefening. De zelfevaluatie is in 2006 in veel gevallen aanleiding geweest om een traject van koorcoaching op gang te brengen.

Unisono is samen met de zusterinstellingen voor de andere kunstdisciplines in contact met de gemeente Vlissingen. In samenspraak met de verenigingen voor amateurkunst wordt gewerkt aan een aanpak om de kwaliteit van alle verenigingen te meten op een zodanige manier dat er redelijkerwijs vergeleken kan worden. Ook is het de bedoeling dat de gemeente straks een objectieve maatstaf heeft om geld toe te kennen aan de diverse vormen van amateurkunst. De kwaliteitsmatrix speelt in dit proces een rol.

De uitkomsten van het Vlissingse project zullen mede deel uitmaken van de Handreiking Amateurkunst waaraan Unisono en haar AK-zusterinstellingen, in nauwe samenwerking met de VNG, werken. Het is de bedoeling dat deze Handreiking in de loop van 2007 verschijnt en aansluit bij de in 2006 verschenen Handreiking Cultuureducatie. De in 2005 opgerichte organisatie voor koordirigenten, de NOVK, bleek een zorgenkind voor Unisono. De in beginsel positieve verwachtingen leidden in 2006 niet tot het verwachtte succes.

Een heroriëntatie op het gebied van de educatie van kinderen bracht veel nieuwe ideeën op gang. In 2007 zal dit proces leiden tot een andere vorm van scholingsaanbod. Diversiteit in inhoud en niveau zijn hierbij uitgangspunt. Er vonden drie scholingsweekenden voor kinderkoordirigenten plaats in Soesterberg, waarbij verschillende docenten betrokken waren. Een aparte evaluatie is beschikbaar.

Het besef dat traditie en innovatie elkaar niet hoeven uit te sluiten en elkaar kunnen versterken is in 2006 manifest geworden in de HaFaBra-muziekwereld (c.a.). Meer dan ooit wordt in de sector nagedacht over de maatschappelijke positie en over hoe positionering aan te pakken. Jeugdbeleid – hoe kan de interesse van jongeren worden gewekt en behouden? – is daarbij sterker naar voren gekomen dan voorheen. Ambitie mag en kan de sector HaFaBra niet worden ontzegd! Ondanks het feit dat er in de diverse media een welhaast consequente veronachtzaming bestaat voor de grote inzet en betrokkenheid die de beoefenaars van blaas- en slagwerkmuziek aan de dag leggen, blijft deze instrumentale discipline strijden voor erkenning van maatschappelijke relevantie en het overeind houden van de orkeststructuren. Financiële problemen en het soms ontbreken van voldoende aanwas van jeugdleden zijn de meest in het oog springende knelpunten.

Unisono heeft in 2006 grote stappen voorwaarts gezet met het project Windkracht 6. Dit project is de uitkristallisatie van andere en nieuwe werkwijzen gebaseerd op een rijke

traditie. Werkwijzen ten aanzien van jeugdbeleid, werving en promotie, maar ook met betrekking tot de competenties van bestuursleden en de binnen de muziekverenigingen voor jeugdbeleid verantwoordelijke personen.

In 2007 zullen de producten van Windkracht 6 in hun volle omvang worden gepresenteerd en kan mogelijk begonnen worden met het transformeren van de principes van het project naar andere disciplines. Gemeentelijke overheden in de grote(re) steden en plaatsen uiten een krachtiger wens dan voorheen om amateurmuziek ook in wijken te laten gedijen. Aandacht voor de ontwikkelingen van goede muzikeducatie in het primair onderwijs lijkt daarbij het meest vruchtbaar.

Drempelverlagende werkwijzen in relatie tot culturele diversiteit en het bereiken van nieuwe doelgroepen zijn aan de orde, maar nog niet altijd succesvol. Unisono kijkt ook nadrukkelijk naar internationale ervaringen als het gaat om de nog prille relatie tussen amateurmuziek en nieuwe Nederlanders. De ontwikkelingen rond de organisatie MBE (Marching Bands Europe) en de samenwerking met de Zuid-Afrikaanse 'Field Band Foundation' zijn daar voorbeelden van. Unisono werkt bij deze ontwikkelingen ook nauw samen met de Stichting WMC: Wereld Muziek Concours.

De tweede editie van Lifelong Learning in Maastricht was de uiting van de verantwoordelijkheid die Unisono neemt als het gaat om de doorgaande scholing van dirigenten. Wederom met een interessante inhoudelijke syllabus, maar nu met een nog betere organisatie begint Lifelong Learning voor de HaFaBra-wereld een begrip te worden. Al in 2006 zijn plannen ontwikkeld om Lifelong Learning editie 2007 sterker te doen aansluiten bij internationale ontwikkelingen en tevens om de samenwerking met Nederlandse partners te versterken (WMC, BvO, NJBE, LMO's).

In het overleg met de Landelijke Muziekorganisaties zijn stappen gezet om te komen tot een sterkere programma-tische fundering van de activiteiten van Unisono. Gewerkt is, door middel van een brainstormgroep, aan consensus over hoe de beschikbare menskracht en middelen zo optimaal mogelijk kunnen worden ingezet op basis van moderne verhoudingen. Daarbij zijn niet hiërarchische verhoudingen uitgangspunt geworden, maar begrip voor ieders plaats in het landelijke bestel. Opvallend is dat het concourssysteem, van oudsher het icoon van de blaas-muziek, geleidelijk aan een andere rol lijkt te krijgen. Muziekverenigingen kijken anders naar de plaats en de rol van het systeem en spreken hun bondsvetegenwoordigers daarop aan.

Om beter zicht te krijgen op de wensen en meningen van de doelgroep is in het najaar 2006 een landelijke enquête verstuurd aan alle Nederlandse blaas-muziekverenigingen

(bestuursleden, muziekcommissies en dirigenten). Unisono heeft tevens fundamenteel nagedacht over de selectie, de aansturing en beheersing van de landelijke lijst juryleden. Centraal daarbij stonden gedachten als: tijdelijke licenties, meer doorstroming, vernieuwing en een adequatere inzet van juryleden. Het document 'Ballotage Juryleden' is hiervan het concrete product.

De cursistenopleidingen HaFaBra, met hun systeem van onafhankelijke kwaliteitszorg, geëxamineerden en examinatoren, gebaseerd op een landelijk raamleerplan, staat onverminderd in de belangstelling. Weliswaar is er in totaliteit een lichte afname zichtbaar van het aantal uitgereikte Unisono-diploma's (er zijn Centra voor de Kunsten die de eigen huisstijl laten prevaleren), tegelijkertijd zien we een toename van examenkandidaten bij 'eigen-verenigingsopleidingen' en privé-praktijken. In samenspraak met Kunstconnectie signaleert Unisono zelfs een mate van toegenomen kwaliteitsbesef, dat zich lijkt te vertalen in de vraag naar raamleerplannen voor andere instrumentale disciplines.

Culturele diversiteit

De aanstelling van de accesmanager culturele diversiteit in 2005 gaf aan dat er serieuze aandacht aan diversiteit werd besteed, maar ook dat er nog onvoldoende sprake van was in de organisatie. Nieuwe contacten hebben geleid tot blijvende netwerken. Intern is er nu een werkprogramma dat in de komende jaren kan worden gerealiseerd. De extra middelen die door de motie-VanVroonhoven op het gebied van repertoirebeleid vrijkwamen, gaven belangrijke impulsen aan het werk op het terrein van culturele diversiteit in de muziek.

Ontwikkeling platform musicerend leren

In 2006 werd met de aanstelling van Ludy Vrijdag de wens gerealiseerd om structureel meer aandacht te kunnen schenken aan het stimuleren van het zingen door kinderen en de daarbij behorende netwerkontwikkeling. Het 'platform Musicerend Leren' (bestaande uit 9 specialisten) werd opgezet om een aantal thema's bij de kop te pakken. Vooral nog culmineerde de activiteit van het platform in een landelijke presentatie/expertmeeting tijdens het bezoek van Minister van der Hoeven op 10 januari 2007 bij de start van Kunstfactor.

In Memoriam Piebe Bakker

In het kader van 'In Memoriam Piebe Bakker' is meegewerkt aan de totstandkoming van de NFCM Piebe Bakker Award en het uitbengelen van een boek (incl. CD) over het leven van Piebe Bakker. Beide zijn in samenwerking met de NFCM gepresenteerd tijdens een Windkracht 6 concert in Drachten.

Jeugdsymfonieorkestendag

Op zondag 1 oktober 2006 organiseerde Unisono met Jeugdorkest.com een informatie- en ontmoetingsdag voor bestuursleden, dirigenten en organisatoren van jeugdsymfonieorkesten. Van de 46 aanwezigen, waren er 25 bestuurders / organisatoren van jeugdsymfonieorkesten en 21 jeugdsymfonieorkest-dirigenten.

Slagwerk, Marching en Show

Alle activiteiten vonden plaats in het kader van het masterplan 2004 – 2008.

Vergaderingen hebben frequent plaatsgevonden met de volgende commissies:

- Algemene Commissie Slagwerk – Marching - Show
- Regie Commissie Slagwerk – Marching
- Regie Commissie Show
- Regie Commissie raamleerplan

Algemene Commissie

Op advies van de Regiecommissie heeft de Algemene Commissie in 2006 haar definitieve goedkeuring gegeven aan het geheel vernieuwde reglement voor de marswedstrijden, het reglement Marching & Music Contest. Dit reglement is een doorbraak en zeer vernieuwend te noemen. Grote vraag is echter, of de LMO's bereid zijn om ook invulling te geven aan de randvoorwaarden om deze concourssoort weer nieuw leven in te blazen.

Randvoorwaarden zijn o.a.:

- aansprekende locaties
- samenwerking teneinde minder concoursdagen en grotere deelname te bewerkstelligen
- loslaten van de traditionele manier van concoursorganisatie.

Ook heeft deze commissie veelvuldig gesproken over de inzet van juryleden en een vorm van centrale jurytoewijzing. Een en ander heeft geresulteerd in een conceptprocedure (sectorbreed) voor de selectie en beheersing van de Landelijke Jurylijst. Het proces wordt in 2007 voortgezet en zal naar alle waarschijnlijkheid door de LMO's worden bekrachtigd.

Regiecommissie Slagwerk – Marching

De regiecommissie heeft zich in 2006 voornamelijk ingespanssen voor het nieuwe reglement Marching & Music Contest. Verder is onder verantwoordelijkheid van de regiecommissie slagwerk/marching het repertorium voor de mars- en podiumconcoursen geheel herzien. Ongeveer 3000 titels zijn beoordeeld. Dit heeft geresulteerd in een geheel vernieuwd repertorium voor het concoursjaar 2007.

In 2006 heeft de regiecommissie één jurydag georganiseerd voor de juryleden mars en podium. Hieraan hebben ongeveer 12 juryleden deelgenomen. Verder heeft de regiecommissie input gegeven aan de clinic tijdens het marching en show evenement in Heerenveen.

Regiecommissie show

De regiecommissie show heeft, na een zeer intensief 2006, in 2007 iets minder frequent vergaderd. Belangrijkste evenementen waren het marching en show evenement in Heerenveen (lezing en voorlichting) en het Nationaal Showcongres. Het Nationaal Showcongres, in 2006 gehouden in november, blijkt steeds meer geïnteresseerden te trekken.

In 2006 namen bijna 100 geïnteresseerden deel aan het congres. Zij vertegenwoordigden ongeveer 40 showkorpsen. Onderwerpen waren o.a. de activiteiten van Unisono en de regiecommissie, de plannen voor 2007 en de ontwikkelingen bij het WMC. De onderwerpen voor de deelsessies waren: van toeten naar blazen (kwaliteit blazers in showband), weten waar de klepel hangt (percussie), programmaopbouw en een sessie van het Showkorpsoverleg. Aan het eind van dit congres werd een forumdiscussie gehouden met als titel: we zijn er voor mekaar om mekaar. Hieraan werd deelgenomen door bestuurders van LMO's, BvO en WMC en bestuurders en instructieteams van showkorpsen. De Regiecommissie heeft verder adviezen gegeven aan de LMO's betreffende het open Dutch Showbandkampioenschappen het nationaal jeugdfestival te Vlissingen.

Regiecommissie raamleerplannen slagwerk

In 2006 is een poging gedaan om een geheel vernieuwde opzet voor kaderopleidingen te introduceren. Een interactieve cursus, waar de nadruk lag op de ontwikkelbaarheid van cursisten. Helaas was de deelname aan deze nieuwe vorm te gering om de cursus door te laten gaan. De regiecommissie opleidingen heeft een subcommissie onder leiding van Henk Mennens de opdracht gegeven binnen de kaders van de modulaire slagwerkopleiding, zoals besproken, de eindtermen voor de verplichte en keuze modules te formuleren. Deze subcommissie heeft deze opdracht voortvarend aangepakt en aan het eind van 2006 was ongeveer 80% van de geheel vernieuwde opzet gereed. In de eerste helft van 2007 zal het raamleerplan gereed komen.

Twirl en Majorette

Een van de hoogtepunten van het jaar was Internationale conferentie daCi Den Haag (Dance and the Child International). Voor beleidsmedewerkster Henriëtte Wachelder bood dit een kans om majorettedans in de (inter)nationale danswereld te introduceren door middel van een theaterproductie en workshop. In 2009 krijgt dit in Jamaica een vervolg.

In samenwerking met de drie LMO's werkte Unisono mee aan de vernieuwing van de concoursreglementen en bijscholing en structurering van jurycolleges.

Uiteraard bezocht Henriëtte Wachelder het WK majorette/twirl, waar zij indirecte ondersteuning verleende.

Twee bijzondere projecten:

- Informatieve ondersteuning van drie voorstellingen van de jeugdtheaterproductie Batons & bitterballen i.s.m. theater de Muze
- Ondersteuning van het project 'Bodemschatten' te Raalte. Samenwerking tussen vier verenigingen met de vraag tot inhoudelijke begeleiding en steun om dit project te starten. Aanleiding van dit project was een workshop georganiseerd door LCA en Unisono: een voorbeeld van kruisbestuiving tussen volksdans en majorettedans. In totaal werden er vier bijeenkomsten georganiseerd, waarvan de laatste keer ook met ondersteuning van Unisono-medewerker Henk Smit en LCA-medewerker Joost Groenenboer. De voorstellingen vinden plaats in 2007.

Vocal Pop and Jazz Days

De Vocal Pop and Jazz Days vonden in 2006 voor de zesde keer plaats, nu met een gewijzigde formule: er waren meer deelnemers uit binnen- en buitenland en er was meer aandacht voor educatie (arrangeren, muziektheorie). Er zijn van dit evenement een apart verslag en dvd beschikbaar.

Koorcoaching

De succesvolle pilot waarmee in 2005 het onderwerp koorcoaching een vliegende start maakte, bewees dat er in de koorwereld een duidelijke behoefte leeft aan externe specialistische expertise. Er is veel belangstelling voor het onderwerp presentatie en nog weinig voor het onderwerp repertoire. Die gegevens vroegen om nader onderzoek, dat in 2006 is uitgevoerd. Tevens is in 2006 samen met consultants, korenorganisaties en muziekscholen een begin gemaakt met het inrichten van een infrastructuur zodat coach en koor elkaar gemakkelijk kunnen vinden.

Coaching presentatie

In 2006 is het onderwerp *coaching op presentatie* onderwerp geweest van een bijeenkomst van regisseurs. De manier waarop koren zich presenteren is medebepalend voor het imago van de koorzang. Koren kunnen zich nog beter

realiseren dat ze een podiumkunst beoefenen en dat een goede podiumpresentatie dus ook een na te streven prestatie is. Op de bijeenkomst is een aanzet gemaakt met een werkwijze, een methodiek voor regisseurs. Uiteindelijk moet dat leiden tot een Tipboek voor de koorregisseur. In Noord-Holland wordt in 2007 in samenwerking met de provinciale steuninstelling De Kunst een *pilot* gestart met dit onderwerp.

Repertoirecoaching koren

Er was in 2005 weinig belangstelling voor 'repertoire' als onderwerp van coaching. In 2006 is dit onderwerp gestimuleerd in een *pilot* met voorrondes van het NKF. Een 23-tal koren nam deel aan het coachingstraject en is in de voorbereiding gecoacht op het onderwerp repertoire (als kwaliteitsbevorderend instrument). Daarbij ging het erom hoe gericht programmeren kan leiden tot een betere prestatie. Het onderwerp *repertoire als kwaliteitsbevorderend instrument* kan nu als zodanig in een bredere context worden geafficheerd.

De mannenkorenkoepel KNZV-Limburg heeft voor zijn 70 aangesloten mannenkoren een budget gecreëerd waarmee deze koren in 2006 en 2007 een coach kunnen inhuren. Bij deze koren richt de coaching zich vooral op bestuurlijke en beleidsmatige onderwerpen, direct of indirect gerelateerd aan het perspectief voor de vereniging. Unisono heeft het project opgezet, levert de coaches en zorgt voor de inhoudelijke begeleiding.

Kerkmuziek

Het tot stand komen van een beleidsnota op het gebied van de kerkmuziek leidde tot enkele veranderingen in de benadering van dit werkveld. Kenmerken zijn het betrekken van de multicultuur in de kerkmuziek en het beschouwen van kerkmuziek als een vorm van amateurmuziek in plaats van ondersteuning van de liturgie.

De voorbereiding en uitvoering van het KASKI-onderzoek naar de muzikale stand van zaken in de Nederlandse parochies werd in gang gezet. Het resultaat hiervan in 2007 levert Unisono materiaal voor toekomstig beleid. Een geslaagde studiedag en de uitgave en presentatie van de methodiek *Zin in Zang* vormden belangrijke stappen op het gebied van de kinderkoren binnen de kerk. Het repertoireweekend "Van alle volken" over kerkelijk repertoire in de multicultuur kende veel belangstelling.

Educatie

Raamleerplannen

Unisono is op diverse manieren betrokken bij educatieve ontwikkelingen over een breed spectrum van instellingen en niveaus.

HBO: met de vakopleidingen muziek van de conservatoria van Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Tilburg en Utrecht is regulier contact over de aansluiting van deze instellingen bij het (amateur)muziekleven en over de gewenste samenstelling van curricula in dat opzicht.

Tevens wordt besproken over welke competenties dirigenten en docenten, naar de mening van Unisono, zouden moeten beschikken. Unisono baseert zich daarbij vooral op het idee van de breder opgeleide musicus/docent die een stimulerende rol kan spelen in het onderwijs. Unisono ondersteunde concreet plannen van de conservatoria van Groningen en Tilburg om vernieuwde dirigentenopleidingen te realiseren.

MBO: met ROC de Friese Poort in Drachten is frequent overleg vanwege de opleiding 'assistent-muziek' die dit ROC is gestart. Gestreefd wordt naar een mate van certificering voor deze nieuwe opleiding. Unisono vervult een begeleidende en adviserende rol in de richting van het ROC als het gaat om inhoud en procedure.

Centra voor de Kunsten/Muziekscholen: Unisono geeft tal van inhoudelijke adviezen als het gaat om specifieke leeraspecten, kwaliteitszorg en examinering, aansluiting bij de amateurmuziekwereld en (raam)leerplannen. Met de brancheorganisatie Kunstconnectie zijn de banden en samenwerking in 2006 verder aangehaald. Voor 2007 ligt een intensievere manier van samenwerken in het verschiet.

Primair onderwijs: via het project 'musicerend leren' en de nieuwe beleidsmedewerker voor dit terrein heeft Unisono in 2006 het werkveld op de hoogte gebracht van de ambities om te bereiken dat het vak muziek op termijn (binnen 7 jaar) een regulier en vast onderdeel wordt van het curriculum in basisscholen. Er zijn tal van signalen (uit de driehoek primair onderwijs, amateurmuziek en centra voor de kunsten) dat aan dit principe steeds meer waarde wordt gehecht. In tal van gemeenten zien we de eerste structuren hiervoor van de grond komen. In eerste instantie heeft Unisono een groep van deskundigen bij elkaar gebracht (platform musicerend leren) om te adviseren bij het zetten van de juiste stappen en op grond van welke (inhoudelijke) principes. In het verlengde daarvan zal het ook nodig zijn om structureel aandacht te vragen en te krijgen op het beleid van pabo's. Deze instellingen zijn zeer bepalend als het gaat om het realiseren van de juiste 'tools' (competenties) voor toekomstige onderwijsgevenden als het gaat om cultuur en kunsteducatie. Hieraan zal in 2007 gewerkt worden.

HaFaBra:

Landelijke bijeenkomsten voor gecommitteerden en examinatoren HaFaBra, aanwezig 44 personen:

- donderdag 14 september 2006; locatie: aula Unisono-gebouw Utrecht;

- zaterdag 16 september 2006; locatie: Röntgenzaal, Biltse Muziekschool, Bilthoven.

Mentorenprojecten:

- Op grond van screening van de rapportageformulieren van eigen opleidingen HaFaBra werden 11 mentorenprojecten geïnitieerd. Mentoren adviseren en trainen docenten en verbeteren deze opleidingen daardoor. In de volgende plaatsen werden projecten gerealiseerd: Beilen, Huizen, Zuidhorn, IJmuiden, Otterlo, Julianadorp, Maastricht, Apeldoorn, Nijverdal en Aarle-Rixtel. Eén van de projecten (Hasselt) kon geen doorgang vinden.
- Samen met de HaFaBra-projectleider van Kunstconnectie, Henk v.d. Wetering, screende Unisono ook de circa 100 rapportageformulieren van de Centra voor de Kunsten en de Opleidingen tot erkende Certificering. Zonodig worden de opleidingen (door De Kunstconnectie of door Unisono) aangesproken op verbeterpunten.

Twirl en Majorette:

- Choreografie cursus beweeg de danser: 13 deelnemers
- Intervisie / coaching voor team majorettejuryleden o.l.v. externe deskundige Saskia Blom
- Hogerkaderopleiding: 8 cursisten
- Negen workshops voor kader georganiseerd i.s.m. professionele docenten op gebied van dans, baton, coaching, choreografie, muzikale vorming. Gemiddeld aantal deelnemers per workshop: 20
- Vernieuwing examenvragen fase 123

Het aantal deelnemers aan de cursistenopleiding in 2006 (circa 120) was lager dan voorheen. Een verbetering van het aanbod aan materiaal in combinatie met goede organisatie en levering van bekwame docenten is wenselijk. Dit zijn actiepunten in 2007.

Uitgezette middenkaderopleidingen

Meerjarige dirigentenopleiding

De meerjarige dirigentenopleiding (MDO) van Unisono werd in 2006 uitgevoerd in:

- Arnhem – i.s.m. Kunst en Cultuur Gelderland
- Leeuwarden – i.s.m. Keunstwurk
- Purmerend – i.s.m. de Kunst
- Thorn – i.s.m. Kreato
- Tilburg – i.s.m. Centrum voor Amateurkunst
- Utrecht – door Unisono
- Zwolle – i.s.m. Kunst en Cultuur Overijssel

Cursus Nieuw Muziek Theater (NMT)

In het afgelopen jaar draaide een pilot van de cursus Nieuw Muziek Theater (NMT). Kunst & Cultuur Gelderland nam de uitvoering ervan op zich. LCA, Theaterwerk en Unisono waren betrokken bij de inhoudelijke ontwikkeling en hebben de cursus financieel ondersteund.

Op 18 maart 2007 vonden eindpresentaties plaats, de pilot wordt nu geëvalueerd.

In de provincies Noord-Holland, Flevoland en Overijssel is belangstelling om de cursus ook aan te bieden. Kunstfactor en KCG spreken over de verdere ontwikkeling van de cursus en de rol van beide partijen daarin. De wens is uitgesproken om de cursus als opleiding te laten certificeren en de inhoud daarom in de vorm van een raamleerplan te gieten.

Twirl en Majorette

Vorbereidende gesprekken met Samo Gld.
Opstart middenkader (3 maal)

Assistent-dirigentenopleidingen HaFaBra

- Voorbereiding Pilot opleiding Amateur Assistent Dirigent in Zeeland. Partners: Zeeuwse Muziekschool, KNFM Zeeland en SCOOP (provinciale organisatie voor Kunst en Cultuur). Start in 2007
- In september 2006 werd de inrichting en realisatie van de opleiding Associate Degree dirigent HaFaBra aan het Prins Claus Conservatorium Groningen succesvol ondersteund.
- In december 2006 werd de inrichting en realisatie van een Minor Dirigeren aan het Fontys Conservatorium te Tilburg succesvol ondersteund.

Cursistenopleidingen

- Met betrekking tot de HaFaBra-opleidingen constateren we een lichte terugloop van het aantal aangevraagde diploma's bij de Centra voor de Kunsten en een toename van het aantal bij de LMO's. Als geheel is sprake van een licht dalende lijn. In 2006 werden 8900 diploma's uitgereikt.
- Met Kunstconnectie zijn de eerste gesprekken gevoerd om ook een verdere standaardisering van exameneisen wikkelen in 2007. Er lijkt behoefte aan trajecten en beschrijvingen zoals die gangbaar zijn binnen de HaFaBra. Deze ontwikkelingen lijken gebaseerd op de wens om kwaliteit beter zichtbaar en bespreekbaar te kunnen maken.
- Het aantal cursisten voor de Koristenopleidingen (volgens Raamleerplan Koristenopleidingen) en aantal behaalde diploma's nam in 2006 verder af.
- Realisatie van vier nieuwe publicaties voorbeeldrepertoire (nieuwe composities) voor B-examens. Voor de instrumenten: fluit, klarinet, saxofoon-alt, en trompet (cornet/bugel). Aan de publicaties werd meegewerkt door de volgende componisten (in willekeurige volgorde): Tom de Haes, Rob Goorhuis, Kevin Houben, Jan de Haan, Martin Ellerby, Ferrer Ferran, Erik Veldkamp, Allen Vizzutti, Kees Schoonenbeek, Otto M. Schwarz, Piet Swerts, André Waignein, Philip Sparke, Jan van der Roost, Alain Crepin, Jacob de Haan, Bertrand Moren en Hayato Hirose. Inhoudelijke kaders en keuzes gemaakt door Unisono; distributie door uitgeverij De Haske Heerenveen.

- In het najaar 2006 is meegewerkt aan de realisatie van een theorieboek voor de Volksmuziekschool te Paramaribo, Suriname. Contactpersoon is dhr. H. Snijders, directeur van de Volksmuziekschool. Het theorieboek is afgeleid van het Unisono standaardwerk voor de A-examens.
- Ontwikkeling van nieuwe theorie-examens t.b.v. examens bij de organiserende instanties.
- Voorbereidende werkzaamheden voor drie nieuwe publicaties voorbeeldrepertoire (nieuwe composities) voor A-examens, voor de instrumenten: hobo, hoorn en trombone.

Kadercursussen

In 2006 heeft Unisono haar cursussen voor Kinderkoor-directie gewijzigd voortgezet. De herfstcursus werd uitgebreid met twee modules, in de lente en in de winter: competentiegerichte kadertraining voor kinderkoorleiders, groepsleerkrachten en vakmusici. Deze formule biedt kansen om meer onderwerpen verdiept te behandelen. Elke module trok meer dan 20 deelnemers.

Experimenteel waren de twee cursussen "Improvvisatie" en "Digitaal componeren".

Cursussen voor bestuurders

In samenwerking met provinciale steunfuncties en ook als maatwerkmodules organiseerde Unisono in 2006 inhoudelijk twee studiedagen over "Geld en Amateurmuziek", een studiedag over "PR" en drie studiedagen over "Amateurkunst en Recht".

Repertoire-activiteiten

Onbekend maakt onbemind...

Met *Onbekend maakt onbemind* wordt muziek van Nederlandse componisten gespeeld door amateur-muzikanten. Het is een project dat werd opgezet door Muziekgroep Nederland, Unisono en de Concertzender.

1. Houten

Zaterdag 11 februari 2006 vond een geanimeerd concert in het kader van dit project plaats in Houten, met leerlingen van het Houtens Muziek Collectief. Zij speelden composities van Willem Wander van Nieuwkerk, Guy van Beek, Léon Orthel, Klaas de Vries, Jaap Geraedts, Annette Kruiswijk, Jan Verdonk. De professionele musici Ernestine Stoop (harp) en Eduard van Regteren Altena (cello) lieten spelers en publiek delen in hun passie voor eigentijdse muziek.

2. Tiel

Zaterdag 18 maart 2006, 19.30 uur in De Plantage Tiel: Concert 'Onbekend maakt onbemind...'

met Nederlandse muziek van na 1900 door leerlingen van De Plantage Tiel.

Composities van o.a. Hugo de Groot, Léon Orthel, Adriaan Valk, Paul Bruinen, Francis Kleynjans, Rogier Brand, Bernard van den Sigtenhorst Meijer, Ruud van der Steen, Hendrik Andriessen, Wolfgang Wijdeveld en Onno Witte. Met een introductie van Adriaan Valk over zijn componeren.

3. Meppel

Vrijdag 19 mei j.l. vond er een uitvoering van het project "Onbekend maakt onbemind..." plaats. Ditmaal in de nieuwe zaal van Scala, Centrum voor de Kunsten te Meppel. Er waren 150 toeschouwers die geluisterd hebben naar de 80 aanwezige muzikanten die in diverse bezettingen eigentijdse Nederlandse muziek van na 1900 ten gehore hebben gebracht.

4. Alphen Opus 2

29 oktober 2006: Philharmonie te Haarlem
 19 november 2006: Geertekerk te Utrecht
 26 november 2006: Theater Castellum te Alphen aan de Rijn
 Nieuwe composities:
 Harry de Wit: Paleisgeesten
 Lorre Lynn Trytten: Schimmen in de Kathedraal
 Gijs van Dijk: Fantasia for Accordionorchester
 Gerie Daanen: Tango Fugitativo & Milonga Feliz

5. NERV:

Zaterdag 9 december vond er in samenwerking met de Nederlandse Enkelriet Vereniging een *Onbekend maakt onbemind* concert plaats in het Zeeuwse Serooskerke. Klarinettenisten en saxofonisten uit de omgeving van Zeeland brachten onbekend Nederlands repertoire van na 1900 ten gehore. Gastcomponist Ton Verhiel componeerde speciaal voor deze gelegenheid de compositie 'Prelude and Dance'. Dit werk werd door zo'n 70 enkelriet spelers uitgevoerd. Ton Verhiel gaf bij het concert toelichtingen op zijn werken. Verder werden er werken gespeeld van Kees Schoonenbeek, Martijn Padding, Kees Vlak, Harry van Heugten en Rudolf Escher. Er waren 75 luisteraars in Serooskerke aanwezig.

In 2006 zijn er 3 *Onbekend maakt onbemind* cd's uitgekomen. Er zijn 5 nieuwe composities ten gehore gebracht tijdens deze *Onbekend maakt onbemind* concerten.

Nieuw & Speelbaar

Levendige manifestatie met Nederlandse componisten onder de Dom in Utrecht

In het kader van de Nederlandse Muziekdagen in Utrecht vond op 12 februari 2006 de manifestatie Componisten onder de Dom plaats in het Utrechts Centrum voor de Kunsten.

Voor de derde keer hebben componisten, jongere en wat

oudere, zich verenigd onder de Utrechtse Dom, in het gastvrije huis van het UCK. Onder de Dom is natuurlijk een beeldspraak voor het componeren dat plaatsvindt onder het toezien van de Dom.

Voor de jonge componisten die meededen aan het UCK-project Ringtone ging dat letterlijk op: ze komen uit Utrecht en omstreken en de Dom houdt een oogje in het zeil. In het project Nieuw & Speelbaar gingen levende én gevorderde componisten in workshops aan de slag met hun eigen werk. Zo speelde het Domstads Jeugdorkest o.l.v. Jussi Jaatinen Orbi Decus van Caroline Ansink. Daan Manneke werkte met een projectkoor aan Amenos Flores, almenos cantos. Lorre Lynn Trytten begeleidde een strijkkwintet van het UCK in El Grifo en Corrie van Binsbergen liet leerlingen kennis maken met haar recente compositie Overstekend wild voor variabele bezetting.

Het resultaat van deze workshops klonk 's middags tijdens een geanimeerde en goed bezochte eindpresentatie.

Daarin werden ook de drie winnende composities in het kader van de MuziekOlympiade uitgevoerd: van Roel Vossen & Joris Schreurs, Tim Coenen en het zang-pianoduo Applegrass.

Repertoria

In 2006 is een start gemaakt met het herzien en aanvullen van het repertorium voor klarinet solo & ensemble. Daartoe werd onderzoek en acquisitie gepleegd en door

externe deskundigen het beoordelingswerk gedaan. Met als gevolg dat veel nieuwe werken zijn opgenomen in het genoemde repertorium en de collectie van Repertoire.nl. De volgende stap; het digitaal ontsluiten ervan, vindt binnen de nieuwe database plaats.

CD Guide for Wind & Brass

De CD Guide for Wind & Brass is verder uitgebreid en het aantal daarin opgenomen cd's is inmiddels uitgegroeid tot meer dan 1200 stuks, met daarop meer dan 12.000 werken voor blaasorkest. Van de CD Guide zijn updates via de website gerealiseerd.

Muziekbeurzen en uitgeverijen

Bezoeken aan de muziekbeurs in Frankfurt en de MidWest Clinic in Chicago hebben geleid tot hernieuwde contacten met muziekuitgevers van over de gehele wereld. Met als direct gevolg een voorzichtige instroom van nieuwe partituren ten behoeve van de collectieopbouw binnen Repertoire.nl en de samenstelling van de diverse repertoria.

Internationale representatie en samenwerking

Op het terrein van de culturele diversiteit werden de contacten met het Verenigd Koninkrijk en Zweden aangehaald. De intentie is om ervaringen van anderen te gebruiken voor eigen beeld- en beleidsvorming en daarnaast een netwerk van relevante contactpersonen op te bouwen voor verdere ontwikkelingen in het kader van Kunstfactor. Unisono leverde personele en conceptuele bijdragen aan het dansfestival Dance And the Child International, dat in Den Haag plaatsvond.

Directeur Jeroen Schrijner werd in 2006 herkozen tot president van de Europese korenorganisatie Europa Cantat. De federatie koos in 2006 voor Utrecht als locatie voor de uitvoering van het grote festival EUROPA CANTAT in Utrecht in 2009. De Utrechtse wethouder Cees van Eijk reisde naar de Duitse stad Mainz om de verantwoordelijkheid voor het festival symbolisch in ontvangst te nemen. De insteek voor het Utrechtse festival, dat elementen van Community Arts met hoge en minder hoge cultuur zal verbinden, wordt internationaal met spanning tegemoet gezien. In 2006 werden de voorbereidingen voor het festival gestart, onder meer met de samenstelling van het managementteam, dat wordt geleid door Harold Lenselink van Unisono, en een bestuur, waarin vertegenwoordigers van Europa Cantat, Zimihc en Unisono zitting hebben.

Unisono vroeg Hans Hierck, voorzitter van de MBT, om namens Unisono toe te treden tot het presidium van de

Arbeitsgemeinschaft Europäischer Chorverbände (AGEC). Het doel van deze positie is om de twee Europese korenorganisaties nader tot elkaar te brengen. Inmiddels is het overleg hierover gestart.

De Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten trok acht buitenlandse kandidaten in de hoogste niveaus, een verdubbeling ten opzichte van 2005. Zeven jongeren uit verschillende koren en delen van het land namen deel aan het Eurokoor van de AGEC in Berlijn: 17 jonge zangeressen en zangers auditeerden voor deelname aan het Wereld Jeugdkoor (World Youth Choir) voor 18 - 27-jarigen. De Nederlandse selectiecommissie stelde acht kandidaten voor aan de internationale jury, die zes van hen toeliet voor de zomersessie 2007. Een goed resultaat.

Binnen de blaasmuziekwereld vonden ontwikkelingen plaats met betrekking tot de organisatie Marching Bands Europe, het Wereldmuziekconcours Kerkrade en een Europees samenwerkingsproject voor de jaren 2008 – 2010 dat wordt gecoördineerd door de European Brass Band Association, EBBA. Directie en medewerkers van Unisono zijn actief bij elk van deze activiteiten betrokken. Unisono heeft in 2006 vooral gewerkt aan de ontwikkeling van Marchingbands of Europe en de samenwerking met de Fieldband organisatie in Zuid Afrika en de Noorse Band Federatie.

In oktober organiseerde Unisono een internationaal congres. Hier waren de volgende landen vertegenwoordigd: Nederland, Denemarken, Engeland, Noorwegen en Ierland. Naast deze vertegenwoordigers was ook een delegatie van CISM aanwezig. Unisono en WMC hebben zich in 2006 sterk gemaakt om te komen tot samenwerking tussen MBE en CISM. Dat heeft geresulteerd in de afspraak om in 2008 te komen tot één groot internationaal congres. De organisatie van dat congres ligt in handen van CISM. MBE levert de inhoud voor het marching en show gedeelte aan.

Highlights

Expertmeetings over de waarde van amateurmuziek

Unisono organiseerde in 2006 drie expertmeetings. De eerste expertmeeting vond plaats in februari en richtte zich op amateurmuziek en gemeentelijk beleid. Ruim 60 experts en sleutelfiguren uit gemeenten en lokale, provinciale en landelijke kunst- en cultuur droegen ideeën en suggesties aan voor de ideale condities voor amateurmuziekbeoefening op lokaal niveau. De situatie in Haarlem, Sint-Anthonis, Sneek en Utrecht vormde het uitgangspunt voor het debat. Keynotespeaker Rob Boonzajer Flaes riep op tot een stevig AK-offensief op lokaal niveau. In het najaar zijn

elementen hiervan ingepast in het bredere AK-offensief rond de landelijke verkiezingen. De belangrijkste uitkomsten van de expertmeeting zijn gepubliceerd en mogelijk hebben ze hun invloed gehad in gemeenten voor en na de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart.

De tweede expertmeeting van september over amateurmuziek en geld werd aangegrepen om meer inzicht te krijgen in de geldstromen binnen amateurmuziek. Vastgesteld werd dat de gezamenlijke koren en orkesten, die verenigd zijn binnen een koepel, ruim € 160 miljoen omzetten per jaar aan directe uitgaven en aankopen. Alle investeringen in instrumenten, uniformen en attributen zijn daarbij niet meegerekend. De onderzoeksresultaten en aanvullende gegevens uit onderzoek, ook uit aanpalende sectoren, vormden de input voor de expertmeeting, die werd bijgewoond door 25 experts uit (landelijke) politiek, bedrijfsleven, wetenschap en kunst en cultuur. Hoofdspreker prof.dr. Giep Hagoort prikkelde het cultureel ondernemerschap in de sector en er werden actiepunten benoemd om de amateurmuziek duidelijker voor het voetlicht te brengen bij geldschieters, op welk niveau dan ook.

De derde en laatste expertmeeting over amateurmuziek en onderwijs was een vervolgstap op de in het najaar gehouden bijeenkomst. Bemoedigende woorden van OCW-minister Van der Hoeven over de positie van amateurkunst in het onderwijs stimuleerden een vruchtbare bedding voor het debat. Met name haar opmerkingen over de Brede School en de roep om meer aandacht voor amateurkunst in de Tweede Kamer maakten veel los. Vervroegde Tweede Kamerverkiezingen in november leidden nog eens tot extra geconcentreerde aandacht voor amateurkunst. Uiteindelijk werd in januari 2007 in aanwezigheid van de inmiddels demissionaire OCW-minister tijdens de openingsplechtigheid van Kunstfactor ook de aftrap gevierd van het Platform Musicerend Leren. Mede door de grote publicitaire uitstraling heeft deze expertmeeting de wisselwerking tussen onderwijs en amateurmuziek extra in de aandacht geplaatst en inspiratie gegeven voor verdere toenadering tussen beide sectoren.

Europa Cantat 2009 in Utrecht

De samenwerking van ZIMIHC en Unisono heeft ertoe geleid dat het bestuur van de International Federation of Young Choirs/Europa Cantat heeft besloten in 2009 voor Utrecht te kiezen als stad voor haar boegbeeld, het driejaarlijkse festival voor ongeveer 3000 deelnemers. Een kwartiermakersgroep, bestaande uit ZimiHC-directeur Appie Alferink, Jeroen Schrijner, ZimiHC-medewerkers Pieter Hessel en Katrijn Kuijpers en Unisono-sectorhoofd Harold Lenselink, is vervolgens een initiatieftraject ingegaan, waarin het geraamte van het festival en de randvoorwaarden verder werden uitgewerkt.

Alle betrokkenen vinden het van belang dat het festival in 2009 impulsen geeft aan de ontwikkelingen van de koor-muziek in Utrecht. Tussen 2007 en 2013 (het jaar van de Vrede van Utrecht) zal onder meer een netwerk voor zangactiviteiten, ZangNet, worden opgericht. Ook krijgen scholieren in het basisonderwijs zangonderwijs en vinden er meer activiteiten plaats.

In de herfst van 2006 zijn een managementteam en een Nederlandse muziekcommissie samengesteld. Zij geven samen met de internationale muziekcommissie het festival vorm en inhoud.

De inventarisatie van ideeën is met veel vaart begonnen in 2006 en gaat nog voort tot het moment waarop de muziekcommissies keuzes gaan maken in het najaar van 2007. Het MT heeft het veld van eventuele partnerorganisaties verkend en mogelijke locaties geïnventariseerd. Er zijn eerste aanzetten voor communicatieplannen gemaakt. De website ECU2009.nl is reeds vanaf het voorjaar van 2006 in de lucht. Een promotie-dvd en ansichtkaarten dragen bij aan de werving en beeldvorming van het project. Besprekingen met gemeente- en provincie Utrecht, alsmede een toegekende aanvraag bij het FAPK hebben geleid tot financiële ruimte het festival daadwerkelijk te realiseren. Formeel wordt er een stichting opgericht voor dit festival.

Making Your Band

Making Your Band vond op 17 december 2006 voor de eerste keer plaats in popverzamelgebouw Waterfront in Rotterdam. Het educatieve evenement is ontwikkeld door de Popunie Zuid-Holland en Unisono, als vervolgtraject op het concept Super Trio.

Het gaat bij Making Your Band om de coaching van jonge popbands op verschillende manieren.

Het concrete doel van het eendaagse evenement was zo veel mogelijke jonge popmuzikanten bereiken en hen door middel van praktijkvoorbeelden in aanraking te brengen met vele aspecten van de muziekbusiness. Er werden workshops aangeboden op het gebied van gitaar (Sas de Knoop), bas (Daan Breukhoven en Herman Voigt), drums (Juan van Emmerloot) en zang (Martin Mol). Een jury voorzag de optredende bands van kritisch maar opbouwend commentaar. Hierin zaten Bazz Barnsconi (Van Katoen), JKeps Salfischberger (Mojo), Chantal Neeten (Epitaph Europe), Jan-Jaap Onverwagt (Green Lizard) en Marc Nolte (Face Tomorrow).

Demo-opnames werden kritisch beoordeeld door een ander panel. Andere workshops gingen over promotie, het schrijven van bio's, het vinden van optredens en het opnemen van een cd.

Overdag namen er ongeveer 100 jongeren uit heel Nederland deel aan het evenement en 's avonds waren er circa 350 bezoekers bij de optredens van opvallende bands die deelnamen in het eerdere Super Trio traject. Het is de bedoeling dat dit geslaagde project gaat uitgroeien tot de landelijke popmuzikantendag voor de jonge popmuzikant tot 18 jaar.

Er was belangstelling van verschillende media, waaronder Metro en VPRO's website 3 voor 12.nl. Beide media hebben daadwerkelijk uitgebreid aandacht besteed aan het evenement.

Een uitgebreid verslag van dit evenement is beschikbaar, zowel op papier als op dvd.

Lifelong Learning

Voor de tweede maal organiseerde Unisono in 2006 een nascholingsevenement voor dirigenten van blaasorkesten en instructeurs slagwerk. Partners in deze editie waren de Bond van Orkest-dirigenten, het WMC Kerkrade, hoofd-vakdocenten van de diverse Conservatoria en de NJBE. Circa 80 deelnemers zijn 1 dag of meer dagen aanwezig geweest bij Lifelong Learning 2006. Het programma omvatte workshops met practicumkarakter, lezingen en presentatieconcerten. Hieraan werd medewerking verleend door Brass Band Limburg, Harmonie St. Michaël van Thorn, het Nationaal Jeugd Harmonie Orkest, Nationaal Jeugd Slagwerkensemble, FKKL 'Bereden Wapens' en het Limburgs Fanfare Orkest.

Tot de hoogtepunten behoorde het concert door het Rundfunk Blasorchester Leipzig onder leiding van Jan

Cober (Gran Partita/Mozart).

De formule zal is zeer succesvol en voorziet duidelijk in een behoefte voor bij- en nascholing van vakmusici die als dirigent in het amateur- en professionele veld actief zijn.

Kurt Thomas Cursus voor koordirigenten

Tot dezelfde categorie activiteiten als Lifelong Learning behoort de Kurt Thomas Cursus (ook wel KTC). In 2006 namen hieraan 88 studenten deel, van wie 8 uit het buitenland (Europa en Azië). De zes niveaugroepen stonden onder leiding van een gezelschap van excellente docenten, onder wie de Belg Griet De Volder.

Vernieuwende elementen waren de zeer geslaagde inzet van een klein kamerensemble in groep 5 en de keus voor Daan Manneke als huiscomponist. Van Manneke werden verschillende werken ingestudeerd en uitgevoerd. De KTC gaf een openbare repetitie/lunchconcert en een slotpresentatie met circa 400 bezoekers.

Windkracht 6

Sinds 2004 is samen met de Landelijke Muziekorganisaties, de Bond van Orkest-dirigenten en de Nederlandse Jeugd Blaasorkesten en –Ensembles gewerkt aan een grootschalig plan om de blaasmuziek te dynamiseren en te vitaliseren en ervoor te zorgen dat deze aantrekkelijk blijft of aantrekkelijker wordt voor jeugd en jongeren.

Een van de speerpunten is om de verenigingen te stimuleren tot en waar gewenst te steunen bij het aanstellen van een jeugdmentor. Deze treedt op als spil van het jeugdbeleid en draagt zorg voor continue aandacht voor dit aspect binnen de vereniging.

Om verenigingen te kunnen adviseren, voorlichting en informatie over blaasmuziek te kunnen verzorgen en met name de jeugdmentoren van advies te kunnen dienen en te instrueren heeft Unisono 22 coaches in de blaasmuziek opgeleid. Gekwalificeerde coaches treden in 2007 toe tot het College van Coaches. Zij zijn in te huren voor advies, ondersteuning en inspiratie.

Na de zomer zijn 14 pilotprojecten van start gegaan om het veld van de blaasmuziek kennis te laten maken met de coaches en de coaches praktijk ervaring te laten opdoen. Deze projecten zijn begin van 2007 afgerond.

Om verenigingen, muziekscholen, basisscholen en ook de coaches te helpen bij de promotie van en de voorlichting over blaasmuziek heeft Unisono een Promotie- en Educatie Pakket (PEP) ontwikkeld. Dit pakket bestaat uit een speels opbergkoffertje met een DVD (De ontdekking van de blaasmuziek), een lesprogramma, een boekje met instrumentenparade en enkele educatieve en aantrekkelijke muziekspellen. Oplage 1.500. In februari 2007 is het PEP-pakket ten doop gehouden in Goes en heeft sindsdien zijn weg gevonden door het hele land.

Windkracht 6 en de daarmee samenhangende producten en diensten wordt krachtig ondersteund door PR-activiteiten, flyers en een website www.windkracht6.com.

Compositiebeleid: krachtige impuls door motie Van Vroonhoven

Motie 110 van Tweede-Kamerlid Van Vroonhoven in 2004 vroeg om de beschikbaarstelling van geld voor projecten waarin professionals en amateurs samenwerken in de sfeer van compositiebeleid. Het FAPK, dat hiertoe vervolgens middelen in beheer kreeg, verleende Unisono de opdracht om aan dit beleid uitvoering te geven op basis van een uitvoerige projectaanvraag. Met deze middelen kon Unisono een impuls geven aan vernieuwende, verrassende en vooral ook multidisciplinaire en multiculturele projecten, in samenwerking met een veelheid aan partners.

Weast II

Zo heette de voorstelling van het 45 leden tellende Regionaal Jeugdorkest Artiance (RJOA) en de meisjesdansgroep Nazar , 10 danseressen uit Oosterhout. Ersin Seyhan, de choreograaf van Nazar, en Otto de Jong, dirigent van het RJOA, hebben de wereld van de Turkse dans en die van de Westerse muziek bij elkaar gebracht: West meets East. Deze voorstelling bracht twee podiumkunstvormen op amateurniveau bij elkaar en maakte culturele diversiteit hoor- en zichtbaar. Voor zowel het RJOA als voor meisjesdansgroep Nazar was het de eerste keer dat zij op deze manier werkten.

Door Jolanda Keurentjes is op beleidsmatig niveau het proces van de tot standkoming van Weast II in een brochure beschreven. Zij heeft repetities en uitvoeringen bijgewoond en heeft interviews gehouden met deelnemers en initiatiefnemers. In de brochure wordt de kennis, ervaring en ontwikkeling van het project beschreven en worden handige tips ten aanzien van interculturele diversiteit gegeven. Op deze manier is het mogelijk om de werkwijze op het gebied van interculturele diversiteit over te nemen naar soortgelijke andere projecten. De brochure is vanaf 1 oktober te downloaden via www.amateurmuziek.nl.

Overige projecten in het kader van motie 110: zie volgende bladzijde.

Compam

Unisono beheerde in opdracht van het FAPK in 2006 ook het fonds voor compositieopdrachten amateurmuziek. Van de 61 aanvragen werden er 21 toegewezen. Er is een trend naar projectaanvragen bespeurbaar.

Overzicht projecten uit amendement 110

Project	Product	Partners	Resultaat
Making Your Band	Popmuziek – bundeling van beginnende, subtop- en topband voor kwaliteitsontwikkeling repertoire na <i>contest</i>	Popunie.nl Popconsulenten in provincies	Afgerond (zie boven)
Introductie digitaal componeren.	Cursustraject levert methodiek en CD op	Cursisten	Afgerond
Singing the bridge – repertoireontwikkeling allochtone vrouwenkoren	Koördirectie. Methodiek, liedboeken en repertoire voor migrantenvrouwen en Nederlandse vrouwen in koren	Musicians without Borders	Methodiek en repertoirebundel
Multicultureel project Enschede	Compositie	Fed. Van Enschedese Muziekverenigingen; Turkse organisatie, Aslan MuDans; Muziekschool Enschede, St. Kulsan, en Behsat Üvez, Groningen, Zuhul Gezik, Amsterdam (Turkse componistenorganisatie) en componisten	Afgerond
Tam-Tam	Productieproces voor multiculturele programmering in theaters	Walter Maas Huis, Zimihc, drie theaters	Loopt nog
WEAST II	West meets East multidisciplinair: jeugdorkest en Turkse dansgroep in gezamenlijke uitvoering	Reg. Jeugdorkest Artiance en Turkse Dansgroep Oosterhout; Planet Jr. Productions Wereldkinderfestival), Oosterhoutse Turkse Organisatie Ozan; LCA (Landelijk Centrum Amateurdans)	Afgerond (zie boven)
Materiaal digitaal toegankelijk	On-line toegankelijk maken van opnamen van relevant repertoire t.b.v. doelgroep	Concertzender en anderen	Loopt nog
Windkracht 6	HaFaBra: productie Nederlands materiaal voor promotionele jeugd-DVD	LMO's; BvO, NJBE	Onderdelen afgesloten; product ontwikkelt zich verder (zie boven)
Onbekend maakt onbemind	Repertoire herontdekken en uitvoerbaar maken	Diverse (zie boven)	Tranche 2006 afgesloten
Nieuw en speelbaar	“Nieuw” (hedendaags) repertoire actief aanbieden en opnemen	Diverse (zie boven)	Afgerond
Multiculturele improvisatiecompositie t.b.v. koor-dirigenten	Koormuziek compositieopdracht. Gekozen is voor improvisatie in koormuziek, met elementen van andere culturen	Docententeam Kurt Thomas Dirigentencursus	Wordt in 2007 afgerond en uitgevoerd.

Personeel en organisatie

De stichting Unisono werd in november 2000 opgericht. De fusie van SNK, NIB en LOAM tot Unisono kwam pas in maart 2003 tot stand. 2006 was echter alweer het laatste jaar van de nieuwe stichting. In en om het afscheidsjaar organiseerde Unisono drie expertmeetings op belangrijke beleidsterreinen.

Unisono besloot loyaal mee te werken aan de totstandkoming van het nieuwe sectorinstituut voor de amateurkunst. Dit betekende ook dat Unisono de diensten van een aantal medewerk(st)ers op het nieuwe sectorniveau beschikbaar stelde.

De komende tijd zal moeten uitwijzen of er in voldoende mate continuïteit kan worden gegeven aan de uitvoering van muziekbeleid in Nederland.

Bestuur

Gedurende het jaar vergaderde het bestuur gemiddeld eenmaal per zes weken. De voorzitter nam daarnaast deel aan het Stuurgroepoverleg van bestuursvoorzitters van de fusie-instellingen. Aan het eind van het jaar droeg het bestuur zijn taken over aan het Kunstfactorbestuur. Vanuit het Unisono-bestuur namen de leden Lucas de Bruin en Eric van der Want zitting in het nieuwe bestuur van Kunstfactor.

Personeel

Uiteraard was de aankomende fusie met de andere PAK-instellingen een belangrijk aandachtspunt voor de gehele organisatie. Medewerkers werden gestimuleerd om deel te nemen aan integratieve activiteiten. Bijpraatsessies vonden gedurende het jaar plaats om het personeel op de hoogte te houden van de ontwikkelingen.

Ondanks deze spanningen en extra inspanningen, was de organisatie stabiel. Marlies van der Molen van Bureau Spaink en partners stond de organisatie ter zijde inzake personeel. Het ziekteverzuim was gering. Het jaar werd met een gezellig feest afgesloten.

Adviesraad

Aan het eind van het jaar besloot Unisono tot opheffing van de adviesraad, die sinds 2003 naar beperkte tevredenheid had gefunctioneerd. Het management stelde nieuwe overlegstructuren voor de toekomst voor.

Financieel

Na het slecht afgesloten jaar 2005, waarin het Internationaal Koorfestival een zwaar beroep op de reserves en de menskracht had gedaan, sloot Unisono 2006 met een zeer gering negatief saldo af.

Uit dienst getreden:

Jessy Crozier	30-04-06
Lida Schepers	30-04-06
Hans van den Brand	01-09-06
Wim Ruessink	01-09-06
Caroline Westgeest	31-10-06
Fulco van 't Hag	31-12-06
Jurriaan Topper	31-12-06

Zittend personeel op 31-12-2006:

Hilbrand Adema
 Gert Bomhof
 Janneke Brouwer
 Ruud de Bruyn
 Janneke Doornebal
 Gerrie van Essen
 Jan van den Eijnden
 Lucas van Fessem
 Maria Goetze
 Maryan Hess
 Hans Heimans
 Moniek Groot - van Hoof
 Siem Groot
 Lea Hübner
 Inge Joldersma
 Martha van Keulen
 Patricia Kramer
 Saskia Kruysse
 Martineke de Kool
 Hans Leeuwenhage
 Harold Lenselink
 Frank Melis
 Yvonne Nobel
 Hans Noyens
 Ingrid Oosthoek
 Judith Rippen
 Piet Roorda
 Nico van Schie
 Alex Schillings
 Bert Schoones
 Jeroen Schrijner
 Annelies Simons
 Henk Smit
 Patricia Smulders
 Piet Steenbrugge
 Ger Teeuwen
 Ria Terlingen
 Ludy Vrijdag
 Chantal Vromans
 Henriëtte Wachelder
 Annelies van Zijl

Unisono

plompetorengracht 3

3512 ca utrecht

telefoon +31 (0)30 233 56 00

fax +31 (0)30 233 56 80

unisono@amateurmuziek.nl

www.amateurmuziek.nl

